Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №21 (96) 22 ЖОВТНЯ 2021 РОКУ

У Білоцерківській громаді концертом привітали захисників і харчовиків

Дехто помилково вважає, що започаткований 2014 року День захисника – це колишнє радянське свято 23 лютого на український лад, коли масово вітають усіх чоловіків – від найменшого до найстаршого.

Насправді День захисників і захисниць України (так тепер називається це свято) не має жодної ґендерної складової. Цього дня українці пошановують тих, хто в складний для країни час став на її захист (а це як чоловіки, так і жінки, як зовсім юні хлопці, так і молоді дівчата).

Незвичайний концерт

Цього дня ми низько вклоняємося світлій пам'яті всіх героїв, які загинули за свободу й незалежність нашої держави в попередні роки та дякуємо тим, хто упродовж останніх семи років захищав і захищає суверенітет України від російського агресора. Тож невипадково День захисників і захисниць України відзначають 14 жовтня – тоді ж, коли вклоняються святій Покрові та святкують День козацтва.

На території Білоцерківської територіальної громади проживає 108 учасників АТО та ООС – людей, які зі зброєю в руках боронили наш спокій на Сході України. Повернувшись до мирного життя, вони активно включилися в життя громади.

Багато ветеранів працює на молокопереробному підприємстві «Білоцерківська агропромислова група». Загалом підприємство забезпечує роботою близько 500 жителів Білоцерківської ТГ. А оскільки на 17 жовтня цього року припало професійне свято працівників харчової промисловості, напередодні, 16 жовтня, в Білоцерківському сільському будинку культури відбувся концерт, який присвятили одразу кільком святам: Покрові, Дню захисників і захисниць України та Дню працівників харчової промисловості. Одразу зауважимо: концерт був незвичним, бо давали його не наші білоцерківські артисти, а гості із с. Стовбина Долина Новосанжарської ТГ.

Як і годиться, спочатку завідувачка сектору культури, туризму та охорони культурної спадщини Білоцерківської сільської ради Н. А. Лук'янець запросила до слова сільського голову І. В. Лещенка.

– 14 жовтня для нашої держави позначене багатьма святами, – сказав, звертаючись до присутніх у залі, очільник нашої громади. – *Воно уособлює і релігійні начала, й захист українських земель від загарбників, уособлює патріотизм, мужність і звитягу наших воїнів. І сьогодні ми маємо нагоду вшанувати тих, хто забезпечує наше мирне життя, хто стоїть на захисті нашої Вітчизни. Ми низько вклоняємося тим, хто 2014 року став на захист суверенності нашої держави й до кінця виконав свій громадянський обов'язок. Хочеться запевнити наших захисників і ветеранів колишніх воєн: ви є зразком для нинішнього й прийдешнього поколінь, ми вчимося на ваших благородних учинках, будемо берегти й примножувати славні традиції минулого.*

Далі на стор. 3

Виступає Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко.

Гумористична сценка «Гарем».

Тріо «Калина» відкриває концерт піснею «Ой у лузі червона калина».

Не забудьте перевести стрілки годинника

Традиційно в останню неділю жовтня Україна переходить на зимовий час.

Цей процес здійснюється відповідно до постанови Кабміну № 509 від 13.05.1996 «Про порядок обчислення часу на території України». У вересні 2011 року Верховна Рада скасувала переведення годинників на зимовий час, однак уже 18 жовтня після критичних виступів науковців та громадськості (вони довели, що скасовувати треба перехід не на зимовий, а на літній час) згаданий документ визнали таким, що втратив силу.

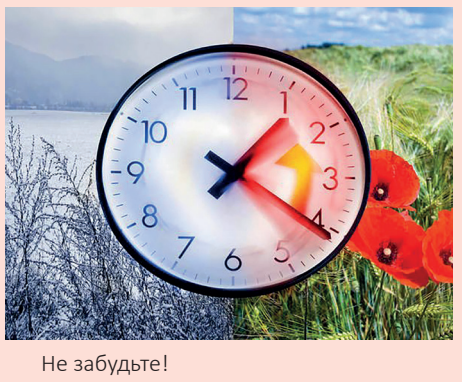

Не забудьте!

Переведення годинника на зимовий час 2021 року відбудеться в ніч із 30 на 31 жовтня о 4-й годині ранку. Стрілки потрібно буде перевести на одну годину назад.

Боротьба за незалежність увінчалася успіхом: Білоцерківський центр ПМСД уклав угоду з НСЗУ

Жителі громади мають укласти нові декларації із сімейними лікарями

Ми вже повідомляли про створення в нашій громаді комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Білоцерківської сільської ради Миргородського району. Інформували й про те, що таке рішення депутатів Білоцерківської сільради викликало певне невдоволення Великобагачанського центру первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД), якому раніше підпорядковувалися всі медичні заклади громади. І це цілком зрозуміло: реформа медичної галузі в Україні передбачає принцип «гроші ходять за пацієнтом». Тепер Національна служба здоров'я України (НСЗУ) фінансує первинну ланку медичної допомоги відповідно до кількості укладених декларацій між сімейними лікарями та пацієнтами й кожне звернення до фахівців вторинної ланки. Жителі нашої громади уклали 4,5 тис. декларацій із сімейними лікарями, тож втрачати чималі кошти Великобагачанський центр не хотів.

Та все ж попри очевидний спротив таки вдалося передати на баланс новоствореного центру всі медичні заклади, розташовані на території громади, переоформити працівників та укласти договір про медичне обслуговування населення між нашим центром і НСЗУ.

Ця, без перебільшення, знаменна подія відбулася 7 жовтня 2021 року. Відтепер маємо незалежну, самостійну, а головне – дієву медичну службу Білоцерківської громади. Відремонтоване коштом благодійників приміщення, оснащене сучасним обладнанням, потужна діагностична лабораторія, кваліфікований та уважний персонал – усе це створює додаткові зручності для хворих.

Тепер черга – за пацієнтами. Усі вони мають укласти нову декларацію із сімейним лікарем. Адже лікарі загальної-практики—сімейної медицини, з якими жителі громади рануше уклали угоди, працюють уже не у Великобагачанському, а в Білоцерківському центрі ПМСД. Лише після того, як пацієнти укладуть угоду з лікарями Білоцерківського центру, держава почне фінансувати заклад. Тож **не відкладайте візит до лікаря на потім: від вас залежить, коли надійдуть державні гроші в нашу громаду.**

До речі, близько тисячі жителів громади вже встигли укласти нові декларації.

Принагідно зазначимо, що кілька десятків жителів Великої Багачки підписали декларацію з директоркою центру й за сумісництвом – сімейним лікарем та невропатологом М. С. Яремко. Раніше вона працювала лікарем загальної практики-сімейної медицини у Великій Багачці й користувалася величезною довірою та повагою тамтешніх жителів. Вони не захотіли розлучатися з нею й погодилися їздити на прийом із Багачки в Білоцерківку.

Касногорівські «характерники» у Біликах.

Збагатилися знаннями, вмінням, досвідом

Щороку Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання організовує військово-патріотичну гру для старшокласників «Петлюрівський вишкіл». І щороку участь у ній бере команда «Характерники» Красногорівського ЗЗСО І—ІІІ ступенів.

Цьогорічна гра відбувалася 7—9 жовтня на території колишнього закладу оздоровлення та відпочинку «Ромашка» в смт. Білики Білицької ТГ Полтавського району.

Гра була напрочуд масовою (у ній узяли участь 10 команд із дев'яти територіальних громад) та дещо особливою, адже більша частина часу була присвячена саме військовому вишколу. Команди одночасно-почергово змагалися на 10 локаціях і в максимально стислі терміни відпрацьовували елементи різних видів сучасного бою, вивчали мінно-саперну справу, гренадерську, тактичну, стрілецьку, медичну та інші елементи військової підготовки. По закінченню гри учасники команд та їхні керівники отримали сертифікати про проходження військового вишколу з усіх видів підготовки.

Крім того, як і належить на змаганнях, команди змагалися в різних конкурсах: строю та пісні, вогневої підготовки, метання навчальної гранати, знання історії. У рамках гри, у позаконкурсній програмі, відбулися змагання з військово-тактичної гри «Лазертаг».

Команда «Характерники» (керівники В. П. Бірук і В. М. Омелич) посіла третє місце у воєнно-історичному конкурсі. І хоча цього року Красногорівська команда не пробилася в трійку лідерів, участь у грі збагатила учасників знаннями, вмінням, досвідом.

Стартувала Гімназіада Полтавщини серед шкіл громади

Протягом вересня на території Красногорівського ЗЗСО І—ІІІ ступенів на майданчику зі штучним покриттям уперше проходили змагання з футзалу другого етапу Гімназіади Полтавщини серед юнаків та дівчат навчальних закладів Білоцерківської ТГ.

У змаганнях узяли участь команди юнаків та дівчат Красногорівського й Рокитянського ЗЗСО І—ІІІ ступенів та команди Подільського, Бірківського, Балаклiївського, Мостовівщинського, Попівського ЗЗСО І—ІІ ступенів.

Вітаючи школярів під час урочистого відкриття змагань, заступниця Білоцерківського сільського голови Л. П. Луць, начальниця відділу освіти, молоді та спорту Білоцерківської сільської ради Л. В. Якименко та директорка Красногорівського ЗЗСО Л. С. Каленіченко побажали їм сили, наснаги, вдалих стартів і, звичайно ж, перемог.

Результати змагань такі. **Дівчата:** серед закладів І—ІІІ ступенів перше місце здобув Красногорівський ЗЗСО, друге – Рокитянський ЗЗСО. Серед закладів І—ІІ ступенів найсильнішими виявилися бірківські спортсменки. Друге місце посів Мостовівщинський заклад, третє – Подільський.

Юнаки: серед закладів І—ІІІ ступенів переміг Рокитянський ЗЗСО, на другому місці – Красногорівький ЗЗСО. Серед закладів І—ІІ ступенів місця розподілилися так: Бірківський, Подільський, Попівський заклади.

Дякую всім учасникам за участь у змаганнях!

Ю. Г. КАЛЕНІЧЕНКО,
головний суддя змагань.

Учасники Гімназіади.

Уроки добра

За останні 25 років біологічне різноманіття Землі скоротилося на понад третину. Щодня на нашій планеті зникають понад 70 видів фауни та флори. Кожен восьмий птах – на межі зникнення.

Щоб привернути увагу до проблем тваринного світу, до умов проживання (і виживання) тварин, 4 жовтня оголошено Всесвітнім днем тварин.

У Білоцерківському ЗЗСО І—ІІІ ступенів протягом усього тижня відбувалися заходи, покликані прищепити учням гуманне й відповідальне ставлення до «братів наших менших». Зокрема класні керівники провели уроки добра, присвячені Всесвітньому дню тварин. Діти переглядали повчальні відеоролики про важливі питання догляду за тваринами. У 3 класі було організовано виставку малюнків «Наші улюбленці» та вікторину «Зоомагазин для тварин».

Н. І. ПИСАРЕНКО,
заступниця директора з виховної роботи.

На кладовищі в Красногорівці з'явилися ритуальна стела й пам'ятний хрест

Ми неодноразово інформували про ініціативи людей, спрямовані на благоустрій населених пунктів чи поліпшення життя в громаді.

Вони одразу ж знаходили підтримку Білоцерківської сільської ради та благодійників. Саме так – спільними зусиллями – отримала друге життя колишня колгоспна їдальня в с. Балаклія.

Спільними зусиллями вдалося навести лад і на кладовищі в с. Красногорівка. Ще весною небайдужі жителі села, особливо – активісти ветеранської організації – по черзі прибирали територію кладовища та впорядковували могили своїх рідних і ті, які ніхто не відвідує.

Коли ж постало питання про спилювання та викорчовування дерев, до робіт підключилося ТОВ «Білагро» (засновники – Віктор Володимирович і Юрій Володимирович Кордубани). Підприємство надало потужну техніку та робітників. Вони разом із жителями села спилювали дерева, розчищали територію під майбутні поховання.

Крім того, жителі села завзято розбирали, а потім установлювали огорожі могил, щоб техніка ТОВ «Білагро» могла дістатися у важкодоступні місця кладовища.

Загалом ТОВ «Білагро» взяло найактивнішу участь в облаштуванні місця останнього спочинку жителів Красногорівки. Влітку виділило гербіциди для боротьби з бур'янами та порослю дерев, надало матеріали (щебінь, пісок, деревину), виділило працівників, які укладали бруківку та виконали зварювальні роботи під час встановлення ритуальної стели.

Саму ж бруківку, бордюри, панно, а також металевий профнастил для ритуальної стели було придбано коштом Білоцерківської сільської ради. Вона теж не залишилася осторонь громадської ініціативи й виділила кошти та залучила до робіт працівників відділу благоустрою. Керував роботами заступник завідувача господарством Білоцерківської сільської ради Петро Петрович Фененко, відповідальний за Красногорівку.

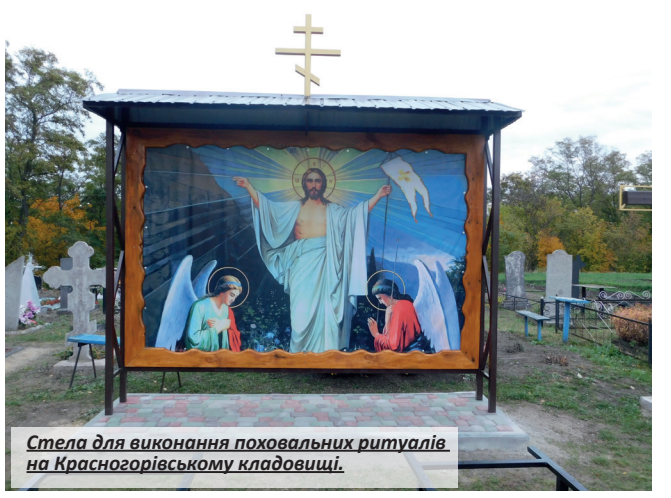
Стела для виконання поховальних ритуалів на Красногорівському кладовищі.

– *Треба віддати належне ветеранській організації на чолі з її очільницею Ольгою Авксентіївною Кононенко, вони зробили дуже багато,* – говорить П. П. Фененко. – *Жителі села дуже вдячні за дієву допомогу й ТОВ «Білагро», а також учням Красногорівського ПТУ №49, які брали участь у прибиранні кладовища.*

Зараз місце для спочинку померлих у Красногорівці не впізнати. І якщо донедавна стара частина кладовища, де збереглися столітні могили без хрестів і без написів, потопала в бур'янах, то тепер скрізь охайно та прибрано.

Нещодавно при вході на кладовище встановили стелу для виконання поховальних ритуалів і хрест на знак пам'яті про загиблих у часи Голодомору.

...За великим рахунком, тим, хто перебуває в іншому світі, байдуже, як виглядає їхня могила. Це потрібно не мертвим, а живим. Доглянуті місця спочинку мертвих – свідчення того, що ми не втратили людську подобу, думаємо про вічне та віддаємо належну шану померлим.

Споконвіку українці берегли пам'ять про померлих, постійно згадували їх у молитвах, навідували та доглядали могили.

Зазвичай померлих ховали неподалік церкви. Це місце називали цвинтарем, і поводилися тут так само, як у храмі: не їли, не пили, не смітили, дотримувалися тиші й порядку, молилися.

Часи змінилися, ритм життя – теж. Ми постійно кудись поспішаємо й не завжди можемо знайти час, щоб навідати місце останнього спочинку рідних. Та все ж варто викроїти трохи часу й віддати данину пам'яті тим, хто дав нам життя, жив поряд з нами, а зараз відійшов у Вічність...

Зінаїда МАТЯШОВА.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жителя с. Поділ, учасника бойових дій Другої світової війни, ветерана праці
ЛУК'ЯНЦЯ
Прокофія Івановича;

жителя с. Рокита, учасника ліквідації аварії на ЧАЕС
ТКАЧУКА
Анатолія Денисовича

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.

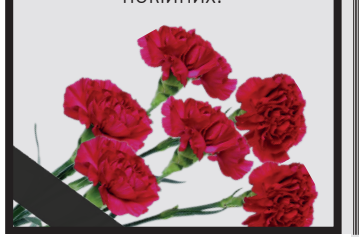

Хай буде лад у помислах і спокій в наших душах

За багато років роботи головою Білоцерківської ветеранської організації я побувала в усіх селах нашого на той час Великобагачанського району. І завжди звертала увагу на те, в якому стані кладовища того чи іншого населеного пункту.

Хрест на знак пам'яті про загиблих у роки Голодомору.

Там, де на кладовищі було прибрано, я раділа за чужих мені людей, коли ж бачила, що на кладовище не звертають увагу ні жителі села, ні адміністрація, засмучувалася...

Близько 10 років тому в селі Радивонівка я побачила ритуальну стелу, яка мені дуже сподобалася й запала в душу. У Красногорівці на той час було місце для організації та проведення похоронного ритуалу. Але з часом цегла потріскалася, розсипалася, й на одному із суботників усе це прибрали.

Я стала вести розмови з Білоцерківським сільським головою про зведення нової стели. Одночасно з будівництвом ритуальної стели вирішили встановити хрест, присвячений пам'яті загиблим від Голодомору, й навести порядок на цвинтарі. В одному з номерів нашої газети ви бачили, які були зарослі та багаторічні смітники на нашому кладовищі. А тепер все вирубане, випиляне, коріння викорчуване, смітники вивезені, переорані, молода поросль знищена, трава викошена. Робота проведена величезна і одразу помітно результат.

Тож зараз, по закінченні всіх робіт, я щиро дякую Білоцерківському сільському голові Іванові Васильовичу Лещенку за розуміння й підтримку, за його небайдужість до всього, що робиться в громаді. Від душі дякую генеральному директору ТОВ «Білагро», депутату сільської ради Юрієві Володимировичу Кордубану за його спонсорську допомогу: матеріалами, технікою, фахівцями, порадами. Він дотримується своїх обіцянок виборцям, яким дав слово допомагати. Дякую директору ПТУ № 49 Ігореві Васильовичу Гавриленку, який жодного разу не відмовив на мої прохання допомогти працівниками, транспортними засобами (машиною і трактором).

Та найбільша вдячність – представнику сільської ради Петрові Петровичу Фененку, який виявився моїм однодумцем, людиною, яка повністю віддана роботі. Він проявив прекрасні організаторські здібності, доклав багато сил і енергії. Нерідко працював сам, демонструючи чудові вміння робити все своїми руками, нерідко – у співпраці з курінним отаманом Красногорівської козацької сотні Володимиром Пилиповичем Біруком та працівником із благоустрою Володимиром Васильовичем Сидоренком. Без них нічого цього б не було!

Я низько вклоняюся всім жителям Красногорівки, які приходили допомагати наводити лад на кладовищі: хто – день, хто – два, хто – пів дня... Хто допомагав грошима, хто підтримав словом. Адже порядок на кладовищах – це лад у наших помислах і спокій у наших душах.

Але мало зробити добру справу, треба все зроблене берегти й підтримувати в належному стані. Шановні жителі Білоцерківської ТГ! Прошу всіх: проявляйте свою громадську ініціативу, не будьте байдужими, активніше включайтеся в життя громади. Особливо щодо наведення порядку: як на кладовищах, так і в парках, біля своїх дворів, городів, на автобусних зупинках, на дорогах, біля пам'ятників.

О. А. КОНОНЕНКО,
голова ветеранської організації
Білоцерківської ТГ.

У Білоцерківській громаді концертом привітали захисників і харчовиків

Закінчення. Початок на стор. 1

З нагоди свята Іван Васильович побажав присутнім здоров'я, щастя, оптимізму, наснаги, здійснення мрій, добра та Божої благодаті.

Оригінально, весело, завзято...

Після цього на сцену вийшли артисти-аматори із с. Стовбина Долина. Спочатку ведучий зробив короткий екскурс в історію, привітав як захисників України, так і працівників харчової промисловості й у віршованій формі побажав усім миру, злагоди, щастя та гарного святкового настрою.

«Адже свято – на те воно й свято, щоб зустрітись, поспілкуватись, заспівати і потанцювати», – процитував ведучий слова місцевої поетеси й учасниці концерту Людмили Шарай. Це побажання протягом майже двох годин наполегливо втілювали на сцені восьмеро жіночок – семеро учасниць творчих колективів Стовбинодолинського СБК та одна юна вокалістка.

Такого Білоцерківська громада ще не бачила! Хто би міг собі уявити, що на головній сцені Білоцерківки танцюватимуть напівоголені пишногруді жіночки з тазиками й віниками в руках! Наче вони тільки-но вибігли із сауни... Втім, усе було в рамках пристойного, оригінально, весело, завзято.

Це був справжній мікс із різнопланових пісень (хором і поодинці), ліричних віршів на тему кохання, жартівливих сцен на різну тематику, причому без пауз і перерв на промови і поздоровлення. І в цьому міксі кожен глядач уподобав щось своє, близьке йому по духу і зрозуміле.

Лід потроху танув...

Жителі нашої громади вже звикли до цілком професійних виступів білоцерківських артистів і сприймають їх як належне. Нас привчили, що, приміром, вокальний виступ має гармонійно поєднувати як високу виконавську майстерність, так і артистичність, вдало підібраний сценічний костюм, музичний супровід, декорації, навіть підтанцьовку... Але далеко не в усіх громадах про розвиток культури дбають так, як у нас. Далеко не скрізь є справжні таланти, які не соромно представити на високих сценах. І тоді ці прогалини компенсують щире бажання долучитися до прекрасного, самовідданість, ентузіазм та завзяття.

Було цікаво спостерігати не лише за виступами стовбинодолинських артистів, а й за поведінкою глядачів у залі. Спочатку дехто дещо скептично (якщо не сказати – критично) спостерігав за дійством на сцені, та з кожним новим оригінальним номером, із кожним виходом артистів на сцену лід потроху танув і зрештою зовсім скрес.

Треба віддати належне енергії та завзяттю наших гостей: вони викладалися на повну, виконували патріотичні й ліричні пісні, підтанцьовували, танцювали, декламували свої вірші, жартували, демонструючи чимало різноманітних сценок.

«Ой, піддай, кумасю, трохи жару»

Колектив самодіяльних артистів був суто жіночим: такий собі «лісапетний батальйон». Семеро жіночок подекуди так запалювали своїм азартом, що важко було втриматися, щоб не підспівувати їм і не аплодувати:

«Гей, наливай по вінця
Ще й гопака танцюй.
Щастя нам, українцям,
Доленька, подаруй!» –

приспівували вони, завзято пританцьовуючи при цьому.

Бурхливо рукоплескали чоловіки пишній красуні Людмилі Давиденко, яка наче про себе хвалилася:

«Гарна, гарна,
Як горнятко меду,
Гарна, гарна
Ззаду і спереду!
Прийди! Прийди!
Я тебе чекала,
А що люди казатимуть –
Мені по цимбалам!»

Припали до душі глядачам і ніжна, лірична співачка Лілія Скрипник та молода талановита вокалістка Даша Постольник, особливо пісня у її виконанні «Гуцулка Ксеня».

І дарма, що самодіяльним артисткам бракувало у своєму складі бодай одного представника сильної статі. Азартні жіночки, розігрівшись, виконали й суто чоловічу пісню «А ми з кумою ходим в баньку», зірвавши при цьому захоплені овації залу. Саме банька і стала квінтесенцією, апогеєм концерту.

«Ой, піддай, кумасю, трохи жару,
Щоб тепліше нам було на пару!
Принесла кума свіженьке пиво,
Потягнуло нас обох наліво» –

«давала жару» Людмила Давиденко, а чоловіча половина залу схвально гуділа.

Тож виступ гостей із Стобиної Долини припав до душі нашим жителям, які вже призвичаїлися до традиційних місцевих сценаріїв. На знак вдячності артисти зі Стовбиної Долини отримала грамоту сектору культури і туризму та коровай. Прикро тільки, що в залі не бракувало вільних місць – попри попередні оголошення про концерт.

Зазначимо, що білоцерківські артисти раніше теж гастролювали у Стовбиній Долині. Ініціаторкою концерту в Білоцерківці виступила художній керівник Стовбинодолинського СБК Лілія Скрипник.

Сергій МИКОЛЕНКО.

Ансамбль «Горлиця».

Людмила Давиденко (попереду) «дає жару».

Співає Даша Постольник.

Людмила Шарай – талановита вокалістка й поетеса.

«Ми роду козацького діти»

Діти відверто раділи святу.

Каша на вогнищі вдалася на славу!

У Мостовівщинському ЗЗСО І—ІІ ступенів напередодні Дня козацтва, Дня захисників та захисниць України були організовані та проведені цікаві заходи для школярів. Зокрема відбулися змагання з міні-футболу, козацькі забави.

Наші вихованці також смакували духмяною козацькою кашею, звареною на вогнищі. Цей день минув під гаслом: «Ми роду козацького діти» й залишив у пам'яті школярів море позитивних емоцій, багато пізнавальної інформації та чудовий настрій.

О. Г. НЕТЯГА,
директор Мостовівщинського ЗЗСО.

Самобутня художниця Тетяна Парфенович:

«Кожна пора року прекрасна, але людина ще прекрасніша»

У другу неділю жовтня в Україні відзначають своє професійне свято люди напрочуд творчої професії: художники, декоратори, графіки та всі ті, хто за допомогою пензля, олівця чи різця зображує навколишній світ і внутрішні почуття людини.

Образотворче мистецтво – одне з найдосконаліших і найдавніших форм людської творчості. Доісторичні наскельні малюнки свідчать: ще на зорі існування людства (тобто щойно відчувши себе людиною) наші пращури намагалися графічно передати інформацію про своє оточення, природу, почуття. Стародавній живопис не завжди був примітивним – траплялися й досить майстерні роботи, які донині дивують своєю красою і технікою виконання.

Малювала «для душі»

Та найголовніше, мабуть, навіть не майстерність, а той непереборний потяг до творчості, який був властивий ще стародавнім художникам і добре знайомий сучасним митцям. Звідки він береться? Як формується? Відповіді на ці запитання не знає ніхто. Однак бажання малювати, творити настільки потужне, що нерідко змінює усе подальше життя людини.

Так сталося і з нашою землячкою, жителькою с. Балаклія Тетяною Парфенович.

– Скільки себе пам'ятаю, – розповідає вона, *– завжди хотілося замалювати те, що бачу: природу, тварин, людей, натюрморти… Однак про професію художника навіть не мріяла. Малювала, як кажуть, для душі, й складала малюнки в папку. Потім ті папки десь загубилися…*

Балаклія – надзвичайно мальовниче село, куди залюбки приїжджали письменники, митці з Києва, Полтави та інших міст. Певно, навколишня природа давала їм потужний заряд для творчості. В Балаклії була дача заслуженої художниці УРСР Ніни Марченко, вона щоліта тут жила й працювала. Я прийшла до Ніни Яківни, ми познайомилися, стали спілкуватися, й вона розкрила мені деякі свої секрети. Правда, трапилося це вже в дорослому віці.

«Спеціальну літературу читала, наче голодна»

У 16 років Тетяна поїхала до тітки в Одесу, там здобула фах перукаря, працювала і, звичайно ж, у вільний час малювала. Буваючи в м. Білгород-Дністровський, подовгу замальовувала величну Аккерманську фортецю – найбільшу в Україні оборонну споруду, збудовану у XIII — XV століттях.

2001 року народилася донечка Марина, й невдовзі 23-річна жінка повернулася в Балаклію. Їй було вже не до малювання, однак не зникало відчуття, що в її житті чогось не вистачає. Коли дівчинка трохи підросла, Тетяна стала дозволяти собі хоча б інколи занурюватися в світ творчості. Сповнені побутовими клопотами будні наповнювалися новим змістом, радістю від дотику до прекрасного…

– Я ніколи й ніде не вчилася малювати: всі секрети образотворчого мистецтва осягала самотужки, – розповідає моя співрозмовниця. *– Марині було три рочки, коли вирішила вступити на навчання до Миргородського керамічного технікуму, але дитина хворіла, і я так і не наважилася на цей крок. Було велике бажання щось намалювати, в голові народжувалися сюжети майбутніх картин, але бракувало елементарних знань і умінь, щоб утілити їх у життя. Процес не йшов. Я мучилася, страждала, кидала й починала знову… Бажання малювати не зникало, і я шукала спеціальну літературу, читала її, наче голодна. Коли ж з'явився Інтернет, не вилазила з нього. Це було неймовірне полегшення, справжній «вибух мозку», як кажуть. Бігла до полотна, пробувала, коли не виходило – знову шукала відповіді в Інтернеті…Усе, що зараз знаю й умію, я досягла сама методом проб і помилок.*

Картину загорнула в харчову плівку…

І невдачі, й успіхи закарбувалися в пам'яті самобутньої художниці на все життя. Так, своє перше в житті замовлення (а отже, й визнання як художниці) вона отримала від сусіда.

– Покійний дядя Коля Вишар доручив розмалювати йому ворота, – розповідає Тетяна Геннадіївна. *– Я працювала над ними три тижні, але ворота вдалися на славу! Згодом господар продав їх у Сидорівщину, вони й досі стоять та радують око. Нещодавно проїжджала повз них, то аж на душі потепліло!*

Тетяна Парфенович

Добре пам'ятає мисткиня й свій перший набір олійних фарб. Вона купила їх у Миргороді в універмазі (зараз там магазин «Сільпо»). Було в наборі всього 12 кольорів, але вона неймовірно пишалася «справжніми» фарбами й дуже дорожила ними.

А 2011 року до Тетяни Парфенович нарешті прийшло справжнє визнання.

– Дуже вдячна начальниці відділу культури і туризму Великобагачанської РДА Ірині Павлівні Бережній, яка запросила мене взяти участь у Кобзарському святі. Раніше я неодноразово бувала на ньому, та цього розу поїхала вже як учасниця.

Вона повезла три картини, одну з них – «Соняшники» – щойно написала, навіть фарба не встигла висохнути, тож загорнула полотно в харчову плівку. І саме цю картину купив на подарунок чоловік із Дзюбівщини, який їхав на гостини у Хорол...

Успіх окрилює, додає сил, дає потужний поштовх до подальшої творчості, свідчить Т. Г. Парфенович.

Вона пише пейзажі, квіткові композиції, натюрморти, які несуть неймовірно потужну енергетику. А кілька років тому вирішила створити цілу серію портретів. Це образи як відомих особистостей, так і друзів та знайомих Тетяни Геннадіївни, жителів нашої громади.

– Портрет – один із найскладніших у виконанні видів образотворчого мистецтва. Саме тому й вирішила спробувати свої сили в цьому жанрі, – ділиться художниця. *– На жаль, не всі портрети мені вдалися, та я вдячна всім, хто відгукнувся й погодився на цей «експеримент». Мені хотілося передати не лише зовнішні риси людини, а й показати її внутрішній світ. Не знаю, наскільки це вдалося…*

Я люблю малювати природу, кожна пора року для мене прекрасна, але людина ще прекрасніша. Загалом мені завжди подобалося малювати не мінливе, а постійне, незмінне, вічне.

На сьогодні в доробку художниці – кілька десятків картин та участь у багатьох колективних і персональних виставках. Цікаві

Віктор Володимирович Кордубан.

Тетяна Домашенко.

Намистинки. Вчителька з Красногорівки, учасниця художньої самодіяльності Алла Іванівна Стеценко.

Семистрельна ікона.

Пейзажі рідної Балаклії.

Квіти.

Старість. Подружжя Віталій та Катерина Кикоть із с. Писарівщина.

портрети Френка Сінатри та Боба Армстронга: вони виконані... кавою.

– У Миргороді була виставка під назвою «Зима, кава, натхнення», в якій я брала участь, – свідчить Т. Г. Парфенович.

А загалом роботи майстрині демонструвалися в Полтавській галереї мистецтв імені Миколи Ярошенка на колективній виставці, присвяченій пам'яті Григорія Ксьондза, у Миргороді з нагоди Дня Незалежності та Дня міста. Були й авторські виставки Тетяни Парфенович у Миргороді та Полтавській обласній науковій бібліотеці.

Художниця залюбки дарує свої роботи друзям, передає в медичні установи. Одна з виконаних нею ікон є в кардіологічному відділенні Полтавської обласної дитячої клінічної лікарні, ще одна – в місцевому храмі. Її роботи розлетілися ледь не по всьому світу, є в Києві, Одесі, Росії, Чехії...

Та найбільше художниця пишається не своїми картинами, а успіхами доньки. Марині вдалося реалізувати ті задуми, які, на жаль, не змогла втілити в життя сама Тетяна Геннадіївна.

– З дитинства в доньки було два захоплення: музика й образотворче мистецтво, – розповідає мати. *– Марина хотіла вступати до Полтавського музичного училища імені М. В. Лисенка, та потім усе ж обрала фах художника. Вона закінчила відділення декоративно-прикладного мистецтва Миргородського керамічного коледжу імені Миколи Гоголя й зараз навчається на другому курсі Національного університету «Полтавська політехніка» на відділенні «Декоративно-ужиткове мистецтво». Коли дочка навчалася в коледжі, я навчалася разом із нею. Часто їздила в Миргород, де познайомилася й подружилася з багатьма миргородськими митцями... Марина – напрочуд творча дівчина. Вона не лише пише картини, а й виготовляє кераміку.*

По життю мати й дочка – подруги та однодумці. Вони обидві захоплені творчістю, нерідко разом беруть участь у виставках та різноманітних мистецьких акціях.

Саме за порадою матері Марина Геннадіївна Парфенович цього року стала працювати вчителем образотворчого мистецтва в Білоцерківському ЗЗСО І—ІІІ ступенів. Як свідчить директорка закладу В. В. Городнича, молода вчителька демонструє неабиякі успіхи в роботі. Вона творча особистість і вміє знайти підхід до кожного учня та розкрити його здібності.

Тож із нагоди свята побажаймо обом художницям творчого натхнення, нових досягнень та широкого визнання.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Плесо.

Ірина Бережна.

Наталка. Портрет Н. А. Лук'янець.

Сергій Фененко і Діана Гаргала з доньками.

Портрет донечки.

Марина Парфенович.

Маки.

Соняшники.

Професію обрала ще в дитинстві

Напередодні Дня працівників освіти Президент України Володимир Зеленський підписав Указ № 496/2021, відповідно до якого 96 викладачів і вчителів країни були відзначені державними нагородами.

Серед них – і вчителька біології, хімії та природознавства Красногорівського ЗЗСО І—ІІІ ступенів Тамара Миколаївна Остапенко. За значний особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку кваліфікованих фахівців, багаторічну плідну педагогічну діяльність та високий професіоналізм вона удостоєна почесного звання «Заслужений учитель України».

Десятикласники Красногорівського ЗЗСО зі своєю наставницею Т. М. Остапенко.

Тамара Миколаївна дізналася про відзнаку з повідомлень у інтернет-виданнях. Говорить: її масово вітали друзі, колеги, учні, знайомі, однак жодних офіційних підтверджень за майже місяць від дня підписання Указу вона не отримувала.

Як повідомили редакції в секторі нагород Полтавської ОДА, керівництво області чекає слушної нагоди, щоб вручити нагрудний знак та документи (вони вже надійшли в Полтаву) в урочистій обстановці. Вочевидь, це відбудеться на найближчій колегії ОДА.

Утім, заслужена вчителька України на мовчання влади не зважає і, як і раніше, захоплено працює зі своїми учнями.

– Звичайно, мені приємно отримати почесне звання, – зізнається вона. – *Але більше радує не звання, а визнання: те, що мою скромну працю помітили, що керівництво закладу й сільської ради свого часу підготували подання на моє нагородження... Повага учнів, колег, односельців для мене значно цінніша.*

Вона неймовірно радіє успіхам своїх учнів і дещо прохолодно сприймає своє нагородження. При цьому визнає: будь-яка нагорода, подяка чи перемога є важливим стимулом для подальшого руху вперед.

У цьому Тамара Миколаївна переконалася ще школяркою: навчаючись у 8 класі, вона перемогла спочатку в районному, а потім і обласному етапах олімпіади з біології. Це настільки окрилило здібну дівчину «з глибинки» – учениці Довгалівської восьмирічної школи, – що вона твердо вирішила пов'язати своє життя з біологією та стати вчителем цього предмета. І жодного разу не пошкодувала про свій вибір!

У Красногорівській школі Т. М. Остапенко працює з 1992 року – майже 30 років. До цього вчителювала в Лубенському районі, куди потрапила за розподілом після закінчення Полтавського педінституту, та в м. Харцизьк Донецької обл., звідки родом її чоловік.

Усі ці роки Т. М. Остапенко проводить нестандартні уроки з біології, хімії та екології, які часто поєднують екскурсії, екологічні дослідження на природі тощо. Крім цього, веде значну позакласну роботу: займається екологічним просвітництвом, керує гуртком «Еколог». І постійно намагається долучити учнів до написання наукових робіт, участі в конкурсах, олімпіадах, акціях.

– Головне – захопити, зацікавити учнів, правильно мотивувати, – наголошує вона. – *Якщо ж удасться перемогти на конкурсі чи олімпіаді, то це стає потужним стимулом для подальшої роботи над собою.*

Швидко плине час, ростуть, дорослішають учні та вирушають у доросле життя. Тільки-но вчителька закладе підвалини дослідницької, пошукової роботи, сформує потяг до знань, як її вихованці закінчують школу та вступають до вишів. А на зміну їм приходять молодші школярі. От і доводиться все починати спочатку...

Однак Тамара Миколаївна не робить із цього трагедії. Вона захоплена своєю роботою й не уявляє свого життя без неї, без своїх вихованців. А вони, побачивши це непідробне захоплення в очах учительки, мимоволі наслідують її.

Саме завдяки Т. М. Остапенко Красногорівський ЗЗСО переміг у конкурсі й тепер реалізує пілотний проєкт Полтавського еколого-натуралістичного центру «Екологічний пост». Екологічна група зі школярів займається природоохоронною роботою та екологічним просвітництвом у своєму навчальному

Урок серед природи у 5 класі.

закладі. Зокрема в рамках цього проєкту учні молодшої школи брали участь у конкурсі малюнків «Створюємо ліси разом», а десятикласники побували на екскурсії в Псільському лісництві.

Лісівники, свідчить учителька, зустріли школярів дуже привітно, провели змістовну екскурсію та розповіли про значення лісу в житті людини й свою роботу. Тепер школярі планують навесні долучитися до висаджування лісу.

– Загалом мої десятикласники (я в них класний керівник) – найактивніші учасники гуртка «Еколог», – пояснює Тамара Миколаївна. – *Ми з ними беремо участь у Всеукраїнському конкурсі «До чистих джерел» та розчищаємо джерела на екостежці попід Пслом. А нещодавно Людмила Марченко, Тетяна Кордубан і Анжела Шарай заявили про намір готувати наукові роботи з екології.*

Попереду у заслуженої вчительки України та її вихованців багато роботи. І, сподіваємося, чимало нових досягнень, успіхів та перемог.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Марина Яремко: «Інсульт можна попередити»

29 жовтня відзначається Всесвітній день боротьби з інсультом. Мета цього дня — привернути увагу населення до проблем, пов'язаних із судинно-мозковими захворюваннями. День було засновано Всесвітньою організацією боротьби з інсультом.

Статистика – річ невблаганна: в Україні з кожного десятка померлих 6-7 осіб – це ті, хто загинув від серцево-судинних захворювань. Попри те, що коронавірус уніс свої корективи в статистику людської смертності, за цим сумним показником наша країна лишається одним із європейських лідерів.

Із підступним інсультом, що буквально «косить» наших співвітчизників, українські лікарі стикаються ледь не щодня. Докладніше про це захворювання, а також його профілактику ми попросили розповісти фахівця у цій царині, терапевта й невролога, директорку Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Білоцерківської сільської ради Марину Сергіївну Яремко.

– Марино Сергіївно, сьогодні наші співвітчизники більше налякані ковідом, тож до таких хвороб як інфаркти, інсульти ставляться поблажливо: мовляв, що поробиш, кому скільки на роду написано, той стільки й проживе…

– Дуже хибна думка! Українців убиває не лише ковід, а й найрозповсюдженіші неінфекційні захворювання, зокрема цереброваскулярні хвороби, серед яких найнебезпечніша форма — гостре порушення мозкового кровообігу. Воно зустрічається навіть частіше, ніж гострий інфаркт міокарду. Щороку в нашій країні трапляється 100–110 тисяч інсультів, причому понад третина з них — у людей працездатного віку. 30–40% хворих на інсульт помирають упродовж першого місяця, до 50% — протягом року від початку захворювання. А 20–40% хворих, яким пощастило вижити, залишаються залежними від сторонньої допомоги, бо стають по суті інвалідами. Щастить лише близько 10% перехворілих: вони повертаються до повноцінного життя.

– Кого вибирає інсульт? Можливо, ця напасть більше уражає міських жителів, а для селян, які більше часу проводять на чистому повітрі, їдять здорову їжу, менш небезпечна?

– Нічого подібного! Інсульт однаково загрожує і городянам, і селянам. Скоріше, для останніх проблема інсульту навіть актуальніша, бо в разі його виникнення рахунок іде на хвилини. Тож бригаді невідкладної допомоги треба встигнути дістатися до хворого та надати йому невідкладну медичну допомогу…

Що таке інсульт? Це гостре порушення мозкового кровообігу. Він виникає, коли приплив крові до мозку раптово перекривається. Нервові клітини мозку починають відмирати, адже до них не надходять кисень і поживні речовини, мозок просто перестає функціонувати належним чином.

Існує два види інсультів: ішемічний, який виникає тоді, коли артерія або дуга кровоносної судини в мозку блокується тромбом, та геморагічний. Він трапляється, коли кровоносна судина в мозку з якоїсь причини розривається, в результаті відбувається крововилив у мозкові оболонки.

За кожну хвилину при порушенні кровообігу гине 1,8—2 млн нервових клітин. Отже, чим довше буде порушено мозкове кровопостачання, тим сильнішим виявиться пошкодження мозку й залишиться менше шансів на видужання. Негайна лікарська допомога може врятувати життя пацієнта та збільшує його шанси на успішне відновлення після інсульту, іноді навіть без нейрохірургічної операції.

Найпоширеніший вид інсульту — ішемічний, він трапляється у 80% хворих. Цей вид інсульту можна успішно лікувати методом тромболізисної терапії: хворому вводять препарат, який розчиняє тромб, що перешкоджає притоку крові до мозку. Вже протягом години у хворого відновлюється кровообіг, і він швидко одужує. Але підкреслюю: метод ефективно працює лише протягом трьох годин із моменту виникнення інсульту. У нас же часті випадки, коли до лікарні привозять людину через три-чотири доби.

– Зрозуміло. А як лікувати пацієнта, якщо в нього геморагічний інсульт?

– А з геморагічним інсультом усе набагато складніше. На жаль, медицина досі не знайшла ефективного й швидкодіючого способу боротьби з цим захворюванням: смертність від нього сягає 40–50%. Єдиний більшменш дієвий вид допомоги таким хворим — нейрохірургічна операція, проведена вчасно. До речі, це той вид інсульту, який характерний для молодих. Нерідко геморагічний інсульт виникає у 30-40-річних людей і навіть молодших. Як правило, це люди, у яких виявлено аневризму (випинання стінки судини внаслідок її стоншування або розтягування) судин головного мозку. І велике фізичне навантаження або стресова ситуація, що супроводжується підвищенням артеріального тиску, можуть спровокувати розрив аневризми, тобто геморагічний інсульт.

– Чи можна якось запобігти інсульту? Відомо, що будь-яку хворобу легше попередити, ніж її лікувати.

– Не тільки можна, а й потрібно! Я завжди повторюю: наше здоров'я лише на 10% у руках лікарів. Такі фактори як спадковість, незадовільна екологія теж мають значення, але вони не є визначальними. Дуже багато залежить від способу життя людини. Якщо на роботі вас переслідують постійні стреси, якщо у вас негаразди в сім'ї і ви звикли знімати стрес чаркою – інсульту вам не уникнути. Питання лише в часі. Якщо ви звикли харчуватися картоплею із салом, пити кока-колу та інші газовані напої з підсолоджувачами, споживати на ніч солодощі й тістечка – чекайте інсульту, питання лише в часі. Якщо ви маєте зайву вагу, ігноруєте фізичну активність, курите і зловживаєте алкоголем – не сумнівайтеся: рано чи пізно інсульт вас знайде. Сприяють виникненню інсульту атеросклероз судин головного мозку, гіпертонічна хвороба, порушення серцевого ритму, цукровий діабет, порушення обмінних процесів. Тобто ваше здоров'я – у ваших руках! Помірна фізична активність, здорове харчування, підтримання нормальної ваги тіла, психічна врівноваженість і доброзичливість – запорука тривалого здорового життя.

М. С. Яремко.

– Гарні рекомендації, але певен, дослухається до них далеко не кожен. Адже найважче для людини – змінювати саму себе. Тож нагадайте нашим читачам, як діяти, якщо біди таки не вдалося уникнути.

– Головне – пам'ятати, що при інсульті втрачений час може коштувати хворому життя. Тому дуже важливо швидко діагностувати небезпеку і викликати невідкладну медичну допомогу. Як правило, під час інсульту виникають такі симптоми:

- людина не може посміхнутися, при цьому зазвичай опускається куточок губ;
- постраждалий не може нормально говорити — вимова нерозбірлива та плутана;
- людина не може підняти обидві руки вгору або ж одна рука занадто слабка і не ворушиться;
- виникає слабкість чи оніміння у правій або лівій частині тулуба та кінцівках.

Зверніть увагу, що інколи інсульт може проявитися лише інтенсивним головним болем. Для гіпертоніків – це звичне відчуття. Тому якщо ви помітили хоча б один із цих проявів, особливо після епізоду підвищеного артеріального тиску – негайно викликайте екстрену допомогу! Чим швидше пацієнту нададуть фахову допомогу, тим більші його шанси уникнути важких ускладнень.

– Дякую Вам, Марино Серіївно, за фахові поради. Хай якомога менше буде у Вас пацієнтів із тяжкими діагнозами!

Спілкувався Сергій МИКОЛЕНКО.

Трохи статистики

	У світі	В Україні
Стається один інсульт	● щодві секунди (близько 17 млн інсультів на рік)	● щочотири хвилини (близько 140 тис. українців на рік)
Одна людина помирає	● щодесять секунд (близько 6,5 млн людей на рік)	● щодесять хвилин (близько 50 тисяч смертей на рік)
Живуть з наслідками інсульту	● 26 млн осіб	● кілька сотень тисяч осіб

І знову про вакцинацію

COVID-статистика в нашій країні стрімко погіршується: якщо в червні лікарі фіксували щодня по 500–700 нових захворювань, то зараз ця цифра в окремі дні наближається до 20 тис. Таких показників не було з квітня!

За словами головного санітарного лікаря Ігоря Кузіна, майже всі нові випадки – це інфікування штамом «Дельта».

Багато інфекційних лікарень України вже переповнені, кількість хворих, а також кількість смертей від ускладнень зростають щодня. Через мутації вірусу все частіше доводиться рятувати тих, кому немає і 30 років.

Однак далі може бути ще гірше: за розрахунками фахівців, кількість хворих може на третину перевищити торішні максимальні показники.

Та якщо торік було неймовірно шкода всіх, хто підхопив COVID-19, то тепер до цього почуття додається ще й подив: чому ці люди досі не вакцинувалися? Чому зволікали? Чого чекали? Адже в Україні кожен охочий може вакцинуватися без проблем.

Звісно, щеплення не рятує від COVID-19, але дозволяє перехворіти легко й без ускладнень. **Усі, хто потрапляє до лікарень, хто помирає – невакциновані.**

Незважаючи на те, що останнім часом українці стали активніше вакцинуватися, темпи щеплення залишаються невисокими. На сьогодні в Україні щепилися 13 млн осіб. При цьому дві дози отримали лише 6 млн, тобто 14%. У країнах ЄС рівень вакцинації вже перевищив 50%, а в окремих країнах – 70-80%.

Особливо низький рівень щеплення серед літніх людей, хоча саме ця категорія перебуває в групі ризику. Пояснення цьому просте: люди (особливо малоосвічені) беззастережно довіряють чуткам і міфам, не вміють аналізувати інформацію, відрізняти переконливі факти від фейків. А різного штибу антивакцинаторів у нашій країні не бракує. МОЗ визнає: навіть деякі лікарі дозволяють собі висловлюватися проти вакцин. У міністерстві радять не довіряти таким «фахівцям» і розривати з ними декларації.

Пам'ятайте, що ваше здоров'я й здоров'я ваших близьких залежить передусім від вас. І якщо, не дай Боже, захворієте на коронавірус, жодні антивакцинатори не врятують.

У нашій громаді пункт щеплення від коронавірусу працює в приміщенні Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» (с. Білоцерківка, вул. Лесі Українки, 11). Щоб записатися на щеплення, зателефонуйте своєму сімейному лікареві.

До речі…

Оскільки «достукатися» до свідомості українців ні лікарям, ні владі не вдалося, остання запроваджує низку обмежень для невакцинованих громадян.

Так, МОЗ своїм наказом від 04.10.2021 № 2153 затвердило перелік організацій, представники яких підлягають обов'язковій вакцинації проти коронавірусної хвороби COVID-19. Правда, поки що він більше скидається на список працівників бюджетних установ: щепитися змушують працівників органів влади та освітян.

Однак невдовзі цей перелік можуть розширити, додавши медиків, соцпрацівників, працівників закладів харчування тощо – всіх, хто по роботі стикається з великою кількістю людей.

Принцип простий і зрозумілий: щеплення в країні добровільне, та якщо не хочеш вакцинуватися, під час карантину сиди вдома, не працюй і не наражай на небезпеку інших.

Людям, які мають медичні протипоказання, потрібно взяти відповідну довідку в сімейного лікаря. Але таких, на думку фахівців, небагато: близько 4 %.

Крім того, з 21 жовтня в країні змінилися правила перевезення пасажирів на рейсах міжобласного сполучення. У МОЗ пояснили: при пересуванні в межах регіонів із жовтим рівнем епіднебезпеки водії та пасажири повинні мати один із таких документів:

- документ про отримання хоча б однієї дози вакцини проти COVID-19
- негативний результат ПЛР-тесту або експрес-тесту на COVID-19, який чинний 72 години.

При виїзді або прямуванні в регіон із червоним рівнем епіднебезпеки необхідний один із таких документів:

- документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації
- негативний результат ПЛР-тесту або експрес-тесту на COVID-19, який чинний 72 години.

Нові правила міжрегіональних перевезень не поширюються на неповнолітніх.Йдеться як про регулярні, так і нерегулярні перевезення пасажирів автобусами, авіаційним та залізничним транспортом міжобласного сполучення. Відповідальність за дотримання правил несе перевізник.

На міських та внутрішньообласних маршрутах обмеження не діють.

А головний санітарний лікар, заступник міністра охорони здоров'я Ігор Кузін повідомив, що з наступного місяця в двох містах – Києві та Харкові або Дніпрі – запустять пілотний проєкт: установлять відеокамери для контролю за дотриманням правил карантину.

«Тобто в автоматичному режимі зчитуватиметься кількість людей, які проходять уздовж камери або зони її дії, та вираховуватиметься кількість тих, хто в масках, хто дотримується дистанції»,– пояснив І. Кузін.

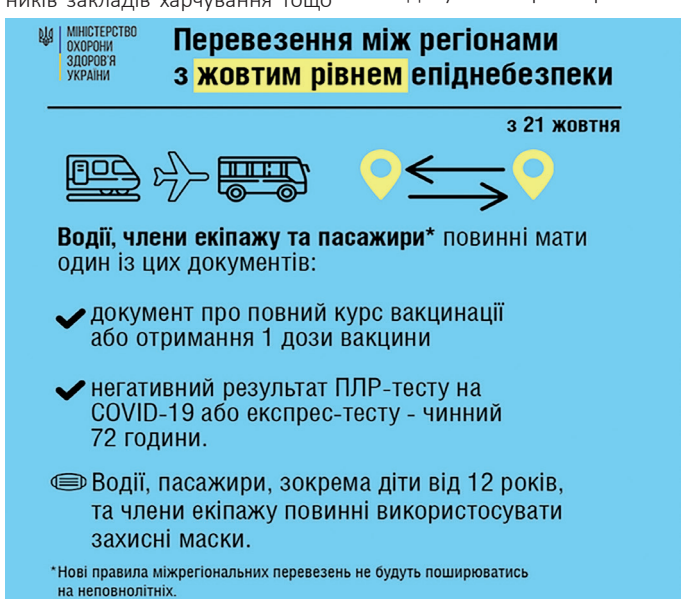

Торгівля людьми: як не потрапити в рабство

18 жовтня 2007 року Європарламент започаткував Європейський день протидії торгівлі людьми. Відтоді щороку в Європі відзначають цей день задля підвищення рівня обізнаності громадян щодо феномену торгівлі людьми та небайдужості громадськості до цього явища.

Факт його відзначення є нагадуванням про актуальність проблеми торгівлі людьми, а також необхідність об'єднання зусиль для протидії цьому явищу, переслідуванні злочинців, надання допомоги постраждалим, ведення превентивної роботи. Небайдужість громадськості до цього явища і візуалізація проблеми на глобальному рівні – запорука успішної боротьби з проблемою.

Що таке торгівля людьми

Торгівля людьми – це здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, протизаконна торгівля людськими істотами в цілях комерційної сексуальної експлуатації або примусової праці, це сучасна форма рабства. Торгівля людьми є одним із найсерйозніших злочинів проти людини, який має як економічні, так і соціальні, педагогічні, психологічні причини.

Торгівля людьми зумовлена розповсюдженням організованої злочинності та наркоторгівлі та недостатньою боротьбою з ними, а також насильством у родині, бідністю, пошуком кращих умов життя, слабкою поінформованістю громадян про життя і працевлаштування за кордоном, виготовленням та розповсюдженням дитячої порнографії через мережу Інтернет... Перераховувати причини можна довго, але це нічого не змінить, тільки констатацією факту проблему не вирішиш, але вже її усвідомлення та визнання є першим кроком до боротьби з нею. Особливо якщо враховувати сучасні процеси глобалізації, інформатизації тощо.

Нагадаємо, що 17 листопада 2005 року була підписана Конвенція Ради Європи «Про боротьбу з торгівлею людьми».

Стосується кожного

Ця проблема може торкнутися кожного незалежно від віку, статі, освіти чи соціального статусу. Щороку близько 600–800 тисяч осіб у світі продають за кордон з метою експлуатації (за оцінками уряду США). Експлуатація може відбуватись як усередині країни, так і поза її межами, а вербувальниками найчастіше є знайомі люди – ті, яким довіряють.

Торгівля людьми може відбуватись у різних формах:

вербування, перевезення, передача, продаж;

усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях;

використання в порнобізнесі, примус до заняття проституцією;

використання у військових конфліктах;

залучення до злочинної діяльності;

трансплантація чи насильницьке донорство;

рабство і ситуації, подібні до рабства, примусова праця;

залучення в боргову кабалу;

використання шантажу, погроз, насильства.

Запобігти рабству можна

Готуючись їхати за кордон, дотримуйся порад із безпечної міграції!

З метою запобігання торгівлі людьми та сучасному рабству в рамках Представництва Міжнародної організації міграції в Україні функціонує Програма протидії торгівлі людьми, на сайті якої можна дізнатися більше про правила безпечної міграції, яких потрібно дотримуватися, вирушаючи за кордон.

Торгівля людьми вважається особливо тяжким злочином в Україні та багатьох інших країнах. Стаття 149 Кримінального Кодексу України передбачає, що злочини, пов'язані з торгівлею людьми, караються позбавленням волі на строк від трьох до 15 років.

Тільки факти

- 40,3 мільйона жителів планети перебувають у сучасному рабстві;
- з них 10 мільйонів дітей;
- 24,9 мільйона людей перебувають на примусовій праці;
- 15,4 мільйона людей – у примусовому шлюбі;
- 4,8 мільйона людей зазнають примусової сексуальної експлуатації.

Торгівля людьми: міфи та стереотипи

Міф № 1. Зі мною такого не станеться.

Міф № 2. Торгівля людьми – це торгівля лише молодими жінками, яких використовують у сексуальній сфері.

Міф № 3. Вони знали, що на них може очікувати, тож самі й винні.

Міф № 4. Тільки малоосвічені, наївні люди можуть стати жертвами торгівлі людьми.

Міф № 5. Робота в сусідній Росії є менш ризиковою, ніж у Туреччині.

Міф № 6. Друзі та родичі не можуть бути замішаними в торгівлю людьми.

Міф № 7. Довести провину й покарати торгівців людьми неможливо.

Національна «гаряча лінія» з питань протидії торгівлі людьми 527 та 0 800 505 501 (дзвінки в межах України безкоштовні);

+38-044-205-37-36; 205-36-94 (для дзвінків з-за кордону).

Для громадян, які перебувають на території Республіки Польща! Щоб отримати консультацію, телефонуйте **0048 22 490 20 44**

**Підготувала Л. М. КОВАЛЕЦЬ,
начальник служби у справах дітей виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради.**

Невиплачені аліменти – перешкода для отримання субсидії

Чимало українців розраховують на отримання житлової субсидії. Однак не всі знають: щоб отримати допомогу від держави, їм потрібно дотримуватися визначених у законодавстві критеріїв, зокрема не мати аліментної заборгованості.

Це застереження передбачене Постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 14.08.2019 року № 807.

Відповідно до положень цього нормативно-правового акту, субсидія не надається, якщо у складі домогосподарства або у складі сім'ї члена домогосподарства є особи, які, за даними Єдиного реєстру боржників (https://erb.minjust.gov.ua), мають заборгованість за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів понад три місяці.

Водночас ця норма має свої винятки й не стосується осіб, які є алко- або наркозалежними (що підтверджується довідкою від лікаря), осіб, до яких застосовуються заходи забезпечення кримінального провадження у вигляді відсторонення від роботи (посади), осіб, до яких застосовуються запобіжні заходи у вигляді домашнього арешту або тримання під вартою.

Як повідомили редакції в Північно-східному міжрегіональному управлінні юстиції (до якого входить і наша Полтавська область), станом на 1 жовтня 2021 року в Єдиному реєстрі боржників значиться понад 17 тисяч прізвищ батьків, які систематично нехтували виконанням свого обов'язку. Понад 8 тис. із них – жителі Полтавщини.

Договір про сплату аліментів

У житті трапляються різні ситуації. На жаль, дуже часто стосунки між подружжям дають тріщину, шлюби розпадаються.

Найгірше, коли після розлучення батьки забувають про свої батьківські обов'язки й у результаті страждають діти. Хоча дружні стосунки між подружжям та належна фінансова допомога теж не виняток.

Щоб процес виконання батьками свого обов'язку не завершився судовими процесами, юристи радять укласти договір про сплату аліментів на дитину. Домовленість між чоловіком та дружиною дозволяє визначити розмір та строки виплати коштів, таким чином спільно окресливши економічні межі виховання.

Варто зазначити, що характерними рисами аліментної угоди є захищеність прав дитини, письмова форма укладання та нотаріальне посвідчення. Разом з тим існує можливість внесення у договір засобів забезпечення виконання інших зобов'язань, зокрема сплати неустойки за прострочення виплат.

У разі порушення порядку виплати аліментів за договором спір можна вирішити, не лише звернувшись до суду, а й шляхом отримання виконавчого напису нотаріуса. Для отримання такого документу слід подати:

- заяву про вчинення виконавчого напису;
- оригінал нотаріально посвідченого договору про сплату аліментів на дитину;
- документи, що підтверджують безспірність заборгованості та встановлюють прострочення виконання зобов'язання.

Маючи виконавчий напис нотаріуса, можна звернутися безпосередньо до виконавчої служби про стягнення заборгованості.

Північно-Східне міжрегіональне управління юстиції.

Жертви булінгу мають право на безоплатну правову допомогу

Знущання над дитиною з боку його однолітків – явище не нове. Воно було в різні часи й зустрічається в усіх країнах світу. Одне з останніх досліджень ЮНІСЕФ свідчить: із проблемою булінгу в Україні протягом останніх трьох місяців стикалися 67% опитаних віком від 11 до 17 років – учнів та студентів загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів.

У 2000-х роках у всьому світі розгорнулися масштабні антибулінгові компанії. 19 січня 2019 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». Ним було законодавчо врегульовано поняття булінгу та відповідальність за нього.

Так, Кодекс України про адміністративні правопорушення був доповнений статтею 173-4, де визначається, що булінг (цькування) – це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність (повторюваність) діяння; наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва), спостерігачі (за наявності); дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Зазнав змін і Закон України «Про освіту». Повноваження керівників навчальних закладів доповнені й тепер містять діяльність щодо створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування). Керівник закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або жертвами; повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

У свою чергу здобувачі освіти тепер мають право на отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як постраждалі від булінгу, свідки або особа, яка вчинила булінг (цькування). Вони зобов'язані повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Булінг характеризують чотири головні компоненти:

1) агресивна й негативна поведінка;

2) систематичність;

3) навмисність;

4) булінг відбувається у відносинах, учасники яких мають неоднакову владу та фізичні можливості.

Мотивацією до булінгу стають заздрість, помста, неприязнь до жертви, боротьба за лідерство, потреба в підпорядкуванні лідерові або нейтралізації суперника; зіткнення різних субкультур, цінностей, поглядів і невміння толерантно ставитися до них; агресивність; наявність у жертви психічних і фізичних порушень; відсутність предметного дозвілля; бажання принизити заради задоволення чи самоствердження; потреба в самоствердженні чи задоволенні садистських потреб окремих осіб.

Жертвою цькування може стати будь-яка дитина незалежно від того, якою б сильною або здібною вона не була б. Однак найчастіше жертвами стають ті, хто найбільше виділяється (дивно одягнений, дивно поводиться, неохайний). Потенційними жертвами також можуть стати ті, хто швидко втрачає самоконтроль, легко піддається емоціям.

Булерами ж найчастіше стають ті, хто ростуть без заборон та авторитету батьків, але в той же час їм не вистачає уваги і поваги дорослих. У більшості таких дітей – яскраво виражені нарцисові риси характеру. Їм увесь час доводиться самостверджуватися за рахунок інших людей, доводити власну перевагу.

Відповідальність за вчинення булінгу

Булінг тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти (850 грн) до ста (1700 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від 20 до 40 годин.

Це ж діяння, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, тягне за собою накладення штрафу від ста (1700 грн) до двохсот (3400 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин.

Булінг, який вчинили малолітні або неповнолітн особи віком від 14 до 16 років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, у розмірі від п'ятдесяти (850 грн) до ста (1700 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від 20 до 40 годин.

Булінг, який вчинений малолітньою або неповнолітньою особою повторно, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин.

Законодавчими новаціями також передбачено, що неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти (850 грн) до ста (1700 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

Постраждалі від булінгу особи мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, що полягає в отриманні захисту, представництві інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру. Її надають юристи центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги або бюро правової допомоги, а також адвокати, які співпрацюють із центрами. Послуги юристів та адвокатів оплачує держава.

Додатково повідомляємо, що діє національна гаряча лінія із попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації за тел. **116-123. Цілодобово** функціонує єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги – **0 800 213 103**. ***Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безплатні.***

За інформацією ЦНБПД.

Дні народження відзначають члени нашої громади:

22 жовтня
РАЙЧУК ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ
(с. Балаклія) – 65 років;

25 жовтня
ЗАЄЦЬ ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІЇВНА
(с. Поділ) – 65 років;

26 жовтня
ОТЧЕНАШЕНКО ВІРА ФЕДОРІВНА
(с. Морозівщина) – 80 років;

27 жовтня
КЕКАЛО ЛЕОНІД ГРИГОРОВИЧ
(с. Коноплянка) – 95 років;
МАКОЙДА НІНА МИКОЛАЇВНА
(с. Попове) – 85 років;

28 жовтня
СЕМЕНЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА
(с.Бірки) – 70 років;

30 жовтня
КАРАЩУК ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ
(с.Бірки) – 70 років;
ТЕМНА КАТЕРИНА КИРИЛІВНА
(с. Рокита) – 70 років;

1 листопада
ВОЛОЩЕНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ
(с. Рокита) – 70 років;

3 листопада
ПИЛИПЕНКО АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
(с. Дзюбівщина) – 65 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і бажають їм міцного здоров'я, успіхів, благополуччя, злагоди та любові в родинах, поваги оточуючих, гарного настрою на кожен день та всього, всього найкращого.

Ще небо хмарами не вкрите,
Ще так прозоро сяють роси,
А вже по ліву руку – літо,
А вже по праву руку – осінь.

Ще очі блиску не позбулись,
Ще серце жити не стомилось,
А вже по ліву руку – юність,
А вже по праву руку – зрілість.

А час летить нестримно далі
Й душа немовби молодіє,
По ліву руку – всі печалі,
По праву руку – всі надії.

Життя не зміряти літами,
А жити – то важка наука.
Хай буде щастя завжди з вами
По ліву і по праву руку.

Вдалий старт Красногорівських футзалісток

Команда футзалісток Красногорівського ЗЗСО.

29 вересня у м. Полтава відбувся відкритий турнір ДЮСШ імені О. Бутовського з футзалу серед дівчат.

У турнірі взяли участь вісім команд області: ДЮСШ ім. О. Бутовського (м. Полтава), ДЮСШ м. Гребінка, «Лідер» (м. Кобеляки), Шишацька ДЮСШ, ДЮСШ «Машівка», команда «Дніпро» (м. Кременчук) ДЮСШ смт. Чутове та команда Красногорівського ЗЗСО.

У результаті напружених ігор команда з Красногорівки посіла друге місце, поступившись господарям – команді з Полтави. Тож вітаємо членів нашої команди – Тетяну Кордубан, Євгенію Фененко, Євгенію Тур, Карину Ісаєнко, Марину Третяк, Дарину Мацько, Таїсію Василенко – із вдалим виступом на змаганнях та бажаємо подальших успіхів і перемог!

Принагідно дякуємо за розуміння, підтримку та наданий транспорт для участі у змаганнях Білоцерківському сільському голові І. В. Лещенку та начальнику відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Л. В. Якименко.

Ю. Г. КАЛЕНІЧЕНКО,
учитель фізичної культури
Красногорівського ЗЗСО.

Сучасне обладнання – крок до якісного навчання

Кілька років поспіль у Полтавській області діє програма бюджету участі, яка сприяє поліпшенню умов проживання, навчання, відпочинку тощо людей.

Бюджет громадської участі дозволяє кожному жителю обирати, на які потреби доцільно спрямувати бюджетні кошти, вирішувати, як і де вони можуть використовуватися для поліпшення життя села, громади. Такі громадські ініціативи реалізовуються в шести сферах: культура і освіта; спорт і туризм; безпека і громадський порядок; комунальне господарство і енергоефективність; соціальний захист, а також охорона навколишнього середовища.

Ефективним інструментом залучення молоді до формування місцевих бюджетів є шкільний бюджет участі. У рамках цього проєкту учні загальноосвітніх навчальних закладів області віком від 14 до 18 років можуть подавати проєкти, рекламувати їх та віддати за найкращі з них свої голоси.

Долучилися до створення та реалізації такого проєкту й учні Красногорівського ЗЗСО І—ІІІ ступенів. Карина Ісаєнко, Ангеліна Сога та Дарина Мацько підготували проєкт «Сучасним дітям – сучасний кабінет математики».

Дівчата обґрунтували: невід'ємним елементом сучасної освіти є використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках. Облаштування кабінету математики сучасною технікою дозволить забезпечити викладання математики на високому рівні, з використанням новітніх технологій, методів дистанційного навчання. Розширення навчального простору сприятиме застосуванню інноваційних інструментів, нестандартних методів навчання. Використання оновленого освітнього простору, засобів навчання підвищить мотивацію учнів та якість навчання, що є ознакою сучасної освіти.

Поданню проєкту передувала копітка робота зі створення переліку необхідних для кабінету об'єктів навчального простору, дослідження їх характеристик, створення кошторису. Далі – хвилювання про те, чи допустять його до участі в конкурсі. А потім, мабуть, найважливіша частина роботи – переконування людей у важливості проєкту та голосуванні за нього.

Цю частину роботи допомагали виконувати вже й небайдужі дорослі: вчителі, працівники підприємств та організацій, а особливо – батьки. Дякуємо усім, хто брав участь у голосуванні! Окрему вдячність висловлюємо Володимирові Ісаєнку, який допоміг у збиранні дуже великої кількості голосів. Завдяки нашій спільній роботі ми перемогли в конкурсі.

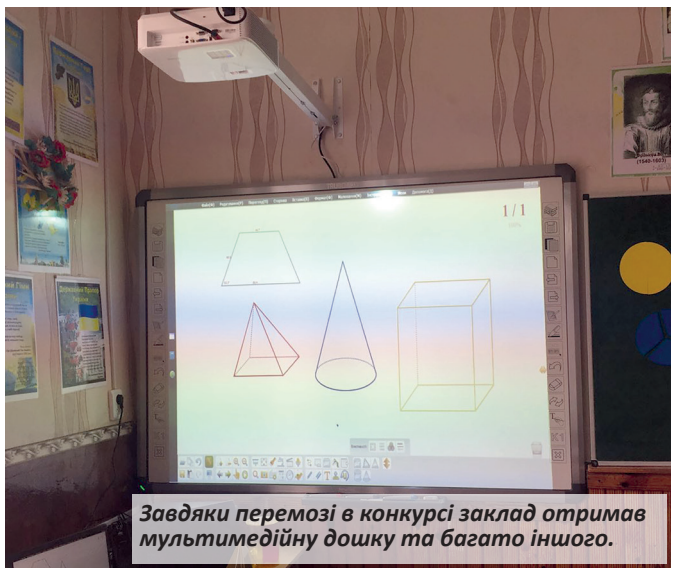
Завдяки перемозі в конкурсі заклад отримав мультимедійну дошку та багато іншого.

Відповідно до умов конкурсу, проєкт спільно фінансують Полтавська обласна та Білоцерківська сільська ради (по 50% кожна).

Після того, як було проведено тендер, наш математичний клас має: мультимедійну дошку, короткофокусний проектор, багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, копір), графічний планшет, набір блогера, акустичну систему, набір для демонстрації частин цілого та набір стереометричних моделей.

Як результат реалізації проєкту очікуємо підвищення рівня викладання математики за рахунок використання ІКТ, можливість переходу, за потреби, на дистанційне чи змішане навчання.

Ірина ПАСЬКО,
вчителька математики
Красногорівського ЗЗСО.

Батькам до відома

Платформа TikTok небезпечна для неповнолітніх

Далеко не всі батьки цікавляться, які соціальні мережі відвідують їхні діти, де саме подовгу «зависають» і чим це загрожує для несформованої дитячої психіки. А дарма.

Журналісти американського видання «Wall Street Journal» нещодавно оприлюднили результати свого розслідування й повідомили: соцмережа TikTok підсажує неповнолітніх на секс-відео та пропагує наркотики.

Платформа TikTok дуже швидко реагує на контент, який переглядають користувачі. Штучний інтелект миттєво визначає, чого саме хоче користувач. Щосекунди, коли ви вагаєтеся, гортати далі чи дивитися ще, та щоразу, коли ви переглядаєте відео заново, програма відстежує ваші дії.

Єдиного потужного сигналу вистачає, щоб алгоритм TikTok визначив ваші приховані інтереси й емоції. Це дозволяє

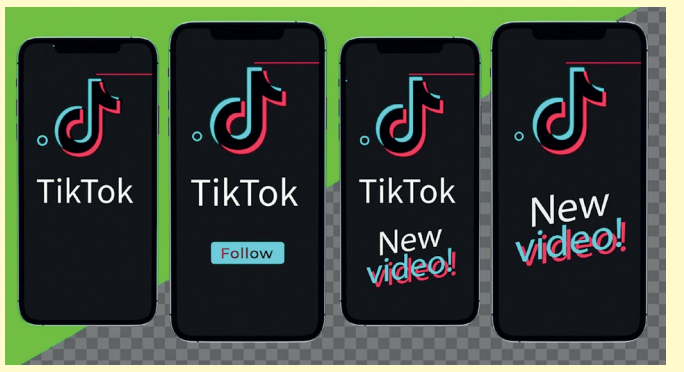

загнати користувачів будь-якого віку глибоко в чорну діру контенту, де потужно домінуватимуть відео на певну тему.

Щоб зрозуміти, що показує TikTok, журналісти створили 100 автоматизованих акаунтів та кілька місяців спостерігали за їхньою роботою. 31 із них був зареєстрований на користувачів віком від 13 до 15 років.

Штучний інтелект запустили для вільного «походу» по стрічці «Для тебе», персоналізованій нескінченній стрічці, якою керує алгоритм соцмережі. Спочатку теми відео були різними, та поступово всі вони зосередилися на відео, пов'язаних із вживанням наркотиків і сексом. Навіть якщо журналісти попередньо програмували акаунт на інтерес до різних тем, TikTok часом «напосідав» на одну з них і показував сотні відео підряд на цю одну тему.

TikTok нерідко рекомендував підліткам відео з рекламою платних порносайтів, а також секс-шопів. Інші уславлювали алкоголь, зокрема із зображеннями п'яного водіння чи різних алкоігор. Серед секс-відео були десятки, де дорослі виступають у ролі «секс-татусів», а люди, які грають роль дітей, вступають з ними в стосунки. Цікаво, що частина контенту була позначена як «тільки для дорослих», однак платформа «підсовувала» його неповнолітнім.

Коли журналісти звернулися до представників компанії, деякі відео були видалені. А речниця TikTok заявила, що платформа забороняє зображення оголених тіл, а також видаляє екаунти, які відсилають людей до сексуального змісту чи послуг. Та, як бачимо, до того, як відео видалять, їх можуть переглянути тисячі чи навіть мільйони неповнолітніх!

Громадсько-політична газета "Наша громада – єдина родина". Свідоцтво про реєстрацію серія ПЛ № 1205-462Р від 19.12.2017 р.
Засновник – ПП "Білоцерківська агропромислова група". вул. Лесі Українки, 28, с. Білоцерківка Миргородського району. Віддруковано у друкарні "ПКЛ" вул. Чехова,12-а, м. Вінниця. Тел. (0432) 55-63-97.
Розповсюджується безплатно. Тираж 2400 прим. Замовлення № 2121421. Матеріали в газету надсилайте на електронну адресу: gazeta@biagr.net.ua Тел. редакції: (050)216-00-69, (098)709-89-01.